

Kaikki lukevat!

Näyttely kirjoja ja niiden lukijoita kuvaavista pienoispatsaista.

Kirja esineenä on ollut taideteosten aihe yhtä kauan kuin kirjoja on ollut olemassa. Nyt esillä olevaan näyttelyyn on koottu kirja-aiheisia pienoispatsaita viimeisten vuosikymmenten ajalta.

Kirja on esine, johon liitetään ensi sijassa positiivisia arvoja. Sen lukeminen ja omistaminenkin on ollut hyve ja polttaminen pahe. Lasten on toivottu kirjoja lukevan. Patsaissa kirjat kuvataan yleensä positiivisessa hengessä ja ne tuovat hyvää mieltä. Monissa on huumoria. Jokaisen tekemiseen on tarvittu taiteilija.

Kokonsa puolesta patsaat jakaantuvat kahteen ryhmään. Suurin osa on pieniä, noin 1–9 cm korkeita koriste-esineitä tai matkamuistoja. Toinen osa on korkeudeltaan noin 10–20 senttiset patsaat. Niistä monet ovat käyttöesineitä. Eniten on kirjatukia, mutta on myös erilaisia säilytysrasioita, pöytälamppu, kello, kynttilä jne. Materiaalit ovat monet. Suurin osa on keramiikkaa. Sitten on esineitä puusta, metallista, lasista, muovista nahasta ja yksittäisiä töitä varsin erikoisista materiaaleista kuten esim. tietokonesiruiista.

Näyttelyssä patsaat on ryhmitelty aiheen tai jonkun muun ominaisuuden mukaan.

Suurinta osaa patsaista taidehistorioitsija luonnehtisi sanalla "kitsch", mutta on joukossa myös signeerattua keramiikkaa ja porsliinitöitä. Veistosten runsaus kertoo, että kirja-aiheella on ollut kysyntää ja että monet ovat kirjoja kuvaavia töitä halunneet tehdä ja vielä useammat ostaa.

Kaikki kitschiksi sanottu ei ole massatuotantoa, miksi sana usein määritellään. Joukossa on paljon alkuperäisiä paikallisia käsitöitä sekä hauskan oivaltavia aiheita ja tekotapoja. Patsaiden tekijät eivät yleensä ole tiedossa. Poikkeukset muodostavat muutamat keramiikkatyöt.

Kokoelman on vuosina 1980–2020 koonnut ekonomi, kirjaharrastaja Riitta Strang (1946–2022). Hänen puutarhakirjojen kokoelmansa on ollut esillä näyttelyissä Helsingin kirjamesseilla v. 2011, Helsingin puutarhamesseilla v. 2013 ja Lepaan puutarhaopistossa v. 2014.